

## לינארית 2 תש"ף סמסטר א' - בוחן

מרצים: ד"ר אליהו מצרי, פרופסור בוריס קוניאבסקי  
 מתרגלים: תמר בר-און, איתי לוינס, פולינה לוצקר, רוני קרני.  
 הנחיות: יש לפתור את כל השאלות הבאות. עליכם לנמק כל צעד, ולהראות את החישובים.  
 ניקוד מקסימלי: 108 נקודות.  
 בהצלחה!

1. (12 נקודות לכל סעיף) עבור המטריצה

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 6 & 0 & -3 \end{pmatrix}$$

ענו על הסעיפים הבאים:

- (א) חשבו את הפולינום האופייני ואת הע"ע של  $A$ .  
 (ב) לכל ע"ע של  $A$  מצאו את המרחב העצמי המתאים לו, וחשבו את הריבוי הגיאומטרי שלו.  
 (ג) חשבו את הפולינום המינימלי של  $A$ .  
 (ד) מצאו את צורת הג'ורדן של  $A$ .

i.

$$p_A = |xI - A| = \begin{vmatrix} x-3 & -1 & 1 \\ 0 & x-2 & -1 \\ -6 & 0 & x+3 \end{vmatrix} = (x-3)(x-2)(x+3) - 6 + 6(x-2) = x(x+1)(x-3)$$

הע"ע של  $A$  הם  $0, -1, 3$

$$V_0 = N \begin{pmatrix} 3 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 6 & 0 & -3 \end{pmatrix} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix} \right\} \quad \text{ii.}$$

$$V_{-1} = N \begin{pmatrix} -4 & -1 & 1 \\ 0 & 3 & -1 \\ -6 & 0 & 2 \end{pmatrix} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \end{pmatrix} \right\}$$

$$V_3 = N \begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ -6 & 0 & 6 \end{pmatrix} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

ה"ג של כל ע"ע הוא 1.

iii. מכיוון שהפ"מ מחלק את הפ"א, ויש בו את אותם גורמים, נקבל:  $m_A = p_A = x(x+1)(x-3)$

iv.  $A$  יש 3 ע"ע שונים, ולכן היא לכסינה. צורת הגורדן של  $A$  היא  $\begin{pmatrix} 0 & & \\ & -1 & \\ & & 3 \end{pmatrix}$

2. (20 נקודות) תהי  $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$  מטריצה לכסינה, שכל הע"ע שלה אי-שליליים. הוכיחו שקיימת  $B \in \mathbb{R}^{n \times n}$  כך ש  $B^2 = A$ . הוכחה:

נסמן ב  $D = \begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda_n \end{pmatrix}$  את הצורה האלכסונית של  $A$ . כלומר, קיימת  $P$

ממשית הפיכה כך ש  $A = PDP^{-1}$ . נסמן  $C = \begin{pmatrix} \sqrt{\lambda_1} & & \\ & \ddots & \\ & & \sqrt{\lambda_n} \end{pmatrix}$ .  $C$  מטריצה ממשית מכיוון ש  $\lambda_1, \dots, \lambda_n \geq 0$ . מתקיים:

$$A = PC^2P^{-1} = (PCP^{-1})^2$$

$B = PCP^{-1}$  היא המטריצה הרצויה.

3. (20 נקודות) הוכיחו/ הפריכו: יהיו  $A, B \in \mathbb{F}^{n \times n}$  מטריצות לכסינות. אזי  $A+B$  לכסינה. הפרכה:

נקח  $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ . שתיהן לכסינות כי יש להן 2 ע"ע שונים. הן משולשיות הע"ע הם איברי האלכסון). אבל  $A+B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$  הוא בלוק ג'ורדן ולכן לא לכסיין.

4. (20 נקודות) תהי  $A \in \mathbb{C}^{5 \times 5}$  מטריצה נילפוטנטית, כך ש  $\text{rank}(A) = 2$ . הוכיחו ש  $A^3 = 0$ . הוכחה:

$A$  נלפוטנטית ולכן הע"ע היחיד שלה הוא 0. מכיוון ש  $\text{rank}(A) = 2, \dim N(A) = 3$ , כלומר, הר"ג של 0 הוא 3. נקבל שבצורת ג'ורדן של  $A$  יש 3 בלוקים. מכיוון שסכום גדלי הבלוקים מסתכם ל5, הבלוק הכי גדול הוא מגודל לכל היותר 3. הגודל של הבלוק הכי גדול הוא המעלה של 0 בפ"מ. מכיוון ש  $A$  נלפוטנטית, הפ"מ הוא  $x^k$ , כך ש  $k \leq 3$ . לכן  $A^3 = 0$ .